

ZIELONE FUNDUSZE DLA NGO

Edukacja Ekologiczna

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan prezentacji

- Kontekst Europejski- Europejski Zielony Ład i czym on jest a czym mógłby być
- Konsekwencje dla budżetu UE- nowe fundusze na działania proekologiczne
- Edukacja Ekologiczna- czym jest i jak się wpisuje w strategię UE
- Duże fundusze- dostępność a bariery dla organizacji pozarządowych
- Inne dostępne fundusze na Mazowszu na edukację ekologiczną
- Przykłady realizowanych działań edukacji ekologicznej na Mazowszu i w kraju

Europejski Zielony Ład- Dlaczego?

Zmiany Klimatu, susze,
powodzie

80% siedlisk w Europie jest w
złym stanie

Trzy planety potrzebne do
2050 r. gdybyśmy wciąż
korzystali z zasobów tak jak
dziś?

Po za tym...
Środowisko=> Zdrowie

Europejski Zielony Ład-cele

Porozumienia Paryskie 2015 i 2016, przedłożony przez KE w 2019 -cel : Neutralność klimatyczna do 2050 r. Wpisujący się też w Agendę zrównoważonego rozwoju 2030 ONZ (17 SDG). Składa się z 8 celów:

1. Zwiększenie ambicji klimatycznych UE na lata 2030 i 2050;

2. Dostarczanie **czystej, niedrogiej i bezpiecznej energii**;

3. Mobilizowanie przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym (**GOZ**) ;

4. **Budowanie** i remontowanie w sposób efektywny energetycznie i zasobowo;

Europejski Zielony Ład-cele

5. Zerowy poziom zanieczyszczeń na rzecz **środowiska wolnego od substancji toksycznych**

6. Ochrona i przywracanie **ekosystemów i różnorodności biologicznej**;

7. **Od pola do stołu**: sprawiedliwy, zdrowy i przyjazny dla środowiska system żywnościowy;

8. Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną **mobilność**.

Europejski Zielony Ład- strategię i składowe

- Cele redukcyjne (40%, sektory nie objęte handlem emisjami i rozp. W spr. Gruntów i leśnictwa, czyli transport drogowy i krajowy transport morski, budynki, rolnictwo, odpady, drobny przemysł
- „Fit for 55” (redukcja emisji o 55%)
- **Europejskie Prawo Klimatyczne (2021)**
- **Strategia UE adaptacji do zmian Klimatu**
- **Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności**
- **Strategia od pola do stołu** (ograniczyć straty i marnotrawstwo żywności; zmniejszyć 1/2 zużycie **pestycydów** i nawozów ; zrównoważona konsumpcja i zdrowa dieta; wystarczająca, przystępną cenowo i pożywna żywność; więcej pod rolnictwo ekologiczne, dobrostan zwierząt)
- **Europejska strategia przemysłowa** (odporność rynku, transformacja ekologiczna i cyfrowa)
- **Plan w zakresie GOZ** (Gospodarka o Obiegu Zamkniętym- ekoprojekty, paszporty, naprawy)
- **Sprawiedliwa transformacja** (regiony węglowe)

Europejski Zielony Ład- strategię i składowe

Model gospodarki o obiegu zamkniętym:
mniej surowców, mniej odpadów, mniej emisji

Designed by Freepik<a

https://www.europarl.europa.eu/resources/library/images/20230222PHT76215/20230222PHT76215_original.jpg

Europejski Zielony Ład- strategię i składowe

- **Taksonomia**- nowe kryteria oceny i finansowania przedsiębiorstw (przemysł i produkcja) pod kątem realizacji celów :
 - łagodzenie zmian klimatycznych;
 - adaptacja do zmian klimatycznych;
 - zrównoważony rozwój i ochrona zasobów wodnych i morskich;
 - przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
 - zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń;
 - ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów

- **Zasada DNSH** Do Not Serious Harm -nie czyn poważnych szkód czyli każda inwestycja powinna być rozpatrzona pod kątem wpływu na środowisko. Przykładowo, ta sama inwestycja w zależności od lokalizacji może być szkodliwa lub nie.

Konsekwencje dla budżetu UE

do 2030 roku potrzebne zrównoważone inwestycje o wartości co najmniej
1 biliona euro (1000 000 000 000 EUR)

Plan inwestycyjny Europejskiego Zielonego Ładu (EGDIP) =fundusze publiczne + prywatne
11 500 miliardów euro z budżetu UE

Reszta : program inwestycyjnego InvestEU. 4 kluczowe obszary inwestycyjne :

- zrównoważona infrastruktura;
- badania, innowacje i cyfryzacja;
- małe i średnie przedsiębiorstwa;
- inwestycje społeczne i umiejętności.

W tych czterech obszarach inwestycyjnych co najmniej **30% inwestycji ma być poświęcone problemom klimatycznym**. EGDIP= 25% z budżetu EU+ wkłady z budżetów krajowych.

Polska lata 2021-2027= około **43 miliardy euro**

Strategiczny Plan Działań w zakresie Edukacji Ekologicznej

Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi prace nad Strategicznym planem działań w zakresie edukacji ekologicznej. To dokument, który będzie prezentować ramy wdrożeniowe działań z obszaru edukacji ekologicznej, w tym klimatycznej, uwzględniających treści dotyczące ochrony środowiska i klimatu ujęte w Polityce Ekologicznej Państwa 2030.

CEL STRATEGICZNY:

Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji ekologicznych społeczeństwa.

Strategiczny Plan Działań w zakresie Edukacji Ekologicznej

Europejski Zielony Ład a Edukacja Ekologiczna

- „W celu wzmocnienia efektów proekologicznych polityki spójności **prowadzone będą działania w zakresie edukacji ekologicznej oraz podnoszenia kwalifikacji, zarówno jako samodzielne projekty, jak i element dodatkowy inwestycji**, które przyczyniają się bezpośrednio lub pośrednio do osiągnięcia celów środowiskowych i klimatycznych. **Działania edukacji ekologicznej powinny zmierzać do zmiany postaw i zachowań obywateli, a także upowszechnienia ekologicznych praktyk i procedur w przedsiębiorstwach i administracji publicznej** (np. upowszechnienie zielonych zamówień publicznych) **oraz mogą być prowadzone w ramach wszystkich celów polityki**, tam gdzie postawy indywidualne mają istotne znaczenie dla osiągnięcia celów ekologicznych projektu (np. gospodarka cyrkularna, ochrona różnorodności biologicznej, zazielenienie powierzchni, zrównoważona mobilność miejska, projekty kolejowe, efektywność energetyczna w budynkach, gospodarowanie wodą).”

Edukacja ekologiczna- czym jest a czym powinna być

- Koncepcja **kształtowania postaw społecznych w duchu odpowiedzialności za otaczające środowisko przyrodnicze**
- W kontekście strategii zielonej transformacji, edukacja ekologiczna powinna dotyczyć wszystkich dziedzin życia
- Należałoby ją adresować szczególnie do grup docelowych których działania mają wpływ na otaczającą rzeczywistość a świadomość często pozostaje słaba (czyli nie tylko do dzieci, młodzieży, szkół itp.)
- Oprócz typowych kampanii, należałoby skupić się na aspektach które mogą przynosić wymierne efekty, faktyczne zmiany społeczne i włączenie odbiorców w działania (np zielone zamówienia, inne podejście do zieleni miejskiej i wspólnej przestrzeni na wsi, zdrowia, lokalnej ekonomii itp.)

Edukacja ekologiczna- czym jest a czym powinna być

- ważny element **edukacji obywatelskiej**
- narzędzie **animacji społecznej i animacji kulturalnej**
- dotarcie do **osób dorosłych** jest prawdziwym wyzwaniem
- powinna być **interdyscyplinarna, praktyczna, angażująca** do działania mieszkańców i mieszkanki, tworząca poczucie wpływu i niosąc nadzieję/wyzwalająca pozytywne emocje .

Edukacja ekologiczna- czym jest a czym powinna być

- **Warto tworzyć takie działania, w których mieszkańcy i mieszkanki, będą nie tylko pasywnymi odbiorcami, a będą te działania współtworzyć**
- tworzyć przestrzeń do **wspólnych akcji**, np. sadzenie drzew, zakładanie łąk kwiatnych, ogrodów, tworzenie eko środków czystości czy eko kosmetyków itp itd
- A może **nauka obywatelska ? (Citizen science)** -obserwacje przyrody służące do badań naukowych (np obserwacje ptaków -Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków)

Edukacja ekologiczna- czym jest a czym powinna być

ORNITHO.PL

1 02 01 01 Gość Anonimowy

Strona główna
fora
Przebieg obserwacji
Obserwacje
- Obserwacja 2 dni
- Obserwacja 5 dni
- Rozmawiamy o
- badania fauny 2025
- liska 2025
- wiewiórka zimna 2025
- bękartka 2025
- błotnik sławny 2025
- sycówka 2025

Witaj na www.ornitho.pl

Mój e-mail: Zapomnij hasło

Moje hasło:

[\[Zarejestruj się\]](#) [\[ile oznikować hasła?\]](#)

ornitho.pl to internetowa baza danych działająca w celu gromadzenia i udostępnienia obserwacji zwierząt w Polsce. Obserwacje można przekazywać za pomocą niniejszego portalu lub aplikacji na smartfony działającej pod nazwą **NaturaList** (dostępnej w sklepie Play i App Store).

Zasady weryfikacji obserwacji ptaków

Punkty
wtorek 8 kwietnia 2025
Przed pełnią (10 dni)
Wschód o 14:05, zachód o 19:52
Słońce: wschodzi o 05:03, zachodzi o 19:20
Dzień: dzień o 14:19, zmierzch o 20:00

Całunio dodał obserwację 2 minuty temu.
Obecnie 729 użytkowników korzysta z portalu.

Ostatnie obserwacje ptaków: [XML](#)

[\[pokaż ostatnie obserwacje\]](#)

wtorek 8 kwietnia 2025

Bokosławice [B7D1V1]
1 1 **powierz**
Słońce [55K4R3]
7 **ohar**
Słońce [55K4T3]
1 **ohar**
Kraków [Z5N2Y3]

Edukacja ekologiczna- czym jest a czym powinna być

- **Kultura i estetyka**
- **Element kształtowania przestrzeni - zewnętrznej i wewnętrznej miejsc publicznych np domy kultury biblioteki itp. Jest coraz lepiej ale..**
- **Odbetonowanie miast, prawidłowe projektowanie zieleni**

<fot. A.S. Priwieziencew>

Fundusze UE na Edukację ekologiczną 2021-2027

Fundusze unijne na edukację ekologiczną w Polsce są dostępne w ramach:

- Programu **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat Środowisko (FEnIKS)** 2021-2027= 115 miliardów PLN infrastruktura techniczna i społeczna
- Programu **Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej**
- 16 programów regionalnych (wojewódzkich)= **Fundusze UE dla Mazowsza**

FEnIKS (Infrastruktura Klimat i Środowisko)

Operator: NFOŚiGW

Najwięcej środków przeznaczonych jest na energetykę i środowisko (9,7 mld euro) oraz transport (blisko 13 mld euro).

Edukacja ekologiczna przewija się w programie niemal we wszystkich działaniach, zarówno jako odrębny typ projektów, a także jako dopuszczalny typ działań będący elementem innych większych projektów ukierunkowanych na wzmacnianie infrastruktury.

FEnIKS (Infrastruktura Klimat i Środowisko)

Organizacje pozarządowe mogą być partnerami w większych kompleksowych projektach infrastrukturalnych, gdyż prawie we wszystkich działaniach jest zapis:

„w uzasadnionych przypadkach możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa”

- Gospodarka wodno- ściekowa; Infrastruktura ciepłownicza;
- Rozwój OZE; Infrastruktura energetyczna;
- Woda do spożycia;
- Transport miejski;
- Drogi w sieci bazowej TEN-T; Infrastruktura lotnicza w TEN-T, RIS na śródlądowych drogach wodnych; drogi w sieci kompleksowej TEN-T;
- Porty morskie i śródlądowe;
- Drogi i bezpieczeństwo ruchu drogowego;
- Kolej i kolej miejska; Tabor kolejowy; Transport intermodalny; Bezpieczeństwo morskie i śródlądowe drogi morskie poza TEN-T;
- System ochrony zdrowia, Kultura.

FEnIKS (Infrastruktura Klimat i Środowisko)

W programie FEnIKS są też działania, w których edukacja ekologiczna może stanowić **samodzielny projekt**:

wskaźniki produktu:

-Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

wskaźnik rezultatu – Zasięg działań/ kampanii edukacyjno-informacyjnych.

Dofinansowanie na poziomie 79-85%

FEnIKS (Infrastruktura Klimat i Środowisko)

FENX.01.04. Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym,
OPERATOR: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

5. Zapobieganie powstawaniu odpadów żywności poprzez wykorzystanie niesprzedanych produktów spożywczych lub produktów spożywczych o krótkim terminie przydatności do spożycia

6. Działanie edukacyjno–informacyjne społeczeństwa w obszarze zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prowadzenia działań w gospodarce odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami oraz w zakresie GOZ

FEnIKS (Infrastruktura Klimat i Środowisko)

FENX.01.05 Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury

Cel szczegółowy: Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

1. Ochrona in-situ lub ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych.
 3. Zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych
- Projekty kompleksowe, w tym aktualizacja wiedzy o tych gatunkach

FEnIKS (Infrastruktura Klimat i Środowisko)

Działanie 1.05. Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury

5a. Zielona i niebieska infrastruktura wraz ze stosownym zapleczem

- wsparcie na kompleksowe projekty poprawy systemu przyrodniczego, w tym różnorodności biologicznej
- m.in. Korytarze ekologiczne, zakrzewienia, ekosystemy wodne, zieleń miejską dobraną do miejscowych warunków
- rozwiązania rozwoju zieleni oparte na przyrodzie z użyciem wody opadowej
- obowiązkowa infrastruktura edukacji przyrodniczej

W projekcie partnerskim z partnerem wiodącym PGL LP, pozostałymi partnerami mogą być uczelnie wyższe i organizacje pozarządowe

FEnIKS (Infrastruktura Klimat i Środowisko)

Działanie 1.05. Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury

8. Edukacja w zakresie ochrony przyrody

- wsparcie na projekty na poprawę wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat celów i zasad ochrony przyrody i wpływu zanieczyszczeń na stan środowiska i zdrowia ludzi z wykorzystaniem różnorodnych form i środków przekazu i nowoczesnych narzędzi informacyjno – komunikacyjnych i materiałów edukacyjnych
- Beneficjenci NGO (9)

FEnIKS (Infrastruktura Klimat i Środowisko)

Działanie 2.04. Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Cel szczegółowy: Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobieganiu ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

10. Edukacja w zakresie kwestii klimatycznych, adaptacji do zmian klimatu oraz ochrony zasobów wodnych

- wsparcie na projekty edukacyjne w szkołach z elementami infrastrukturalnymi
- Kompleksowe projekty na temat zmian klimatu i adaptacji do nich równoległe z powiązаныmi działaniami adaptacyjnymi w zakresie zielononiebieskiej infrastruktury
- Projekty w zakresie edukacji obywateli i zwiększania świadomości nt. zmian klimatu, adaptacji do nich oraz ochrony zasobów wodnych
- Beneficjenci NGO

Jak to wygląda w praktyce ? FENIKS to :

- środki dla dużych specjalistycznych organizacji,
- z wkładem własnym,
- w przypadku edukacji przyrodniczej (wzmocnienie działań na rzecz bioróżnorodności) koncentrują swoją działalność na obszarach chronionych rangi krajowej lub zajmują się ochroną priorytetowych gatunków

Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej

Program służył utrwaleniu warunków sprzyjających konkurencyjności gospodarki oraz wyższej jakości życia w 6-ciu województwach Polski Wschodniej: warmińsko-mazurskim, podlaskim, lubelskim, świętokrzyskim, podkarpackim oraz mazowieckim (bez Warszawy i otaczających ją powiatów).

Z Programu dofinansowywane będą projekty nastawione na biznes, **adaptację miast do zmian klimatu**, rozwój niskoemisyjnej mobilności miejskiej, **ochronę bioróżnorodności**, rozwój inteligentnych sieci dystrybucji energii, zwiększenie dostępności kolejowej i drogowej oraz **rozwój zrównoważonej turystyki**.

Budżet programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027 wynosi 13,4 mld zł, czyli 3,1 mld euro.

W aktualnym budżecie nie ma już środków dostępnych dla NGO

Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej-przykład projektu

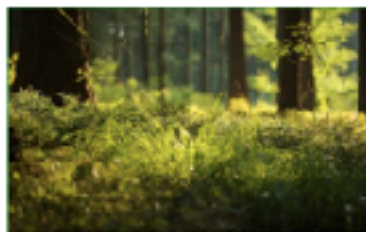
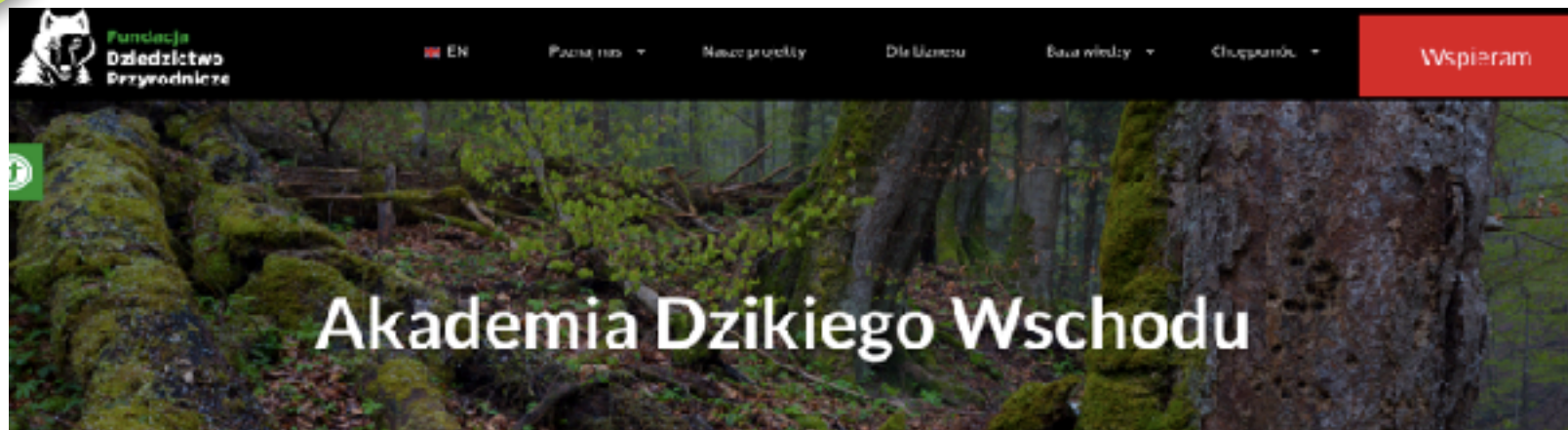
Projekt „**Akademia Dzikiego Wschodu**” będzie realizowany w województwie podkarpackim i podlaskim.

Realizacja celów projektu odbędzie się poprzez następujące działania: 1. Cykl spotkań edukacyjnych pn. “Akademia Dzikiego Wschodu” (12 spotkań 2-dniowych w każdym z dwóch regionów)

2. Forum na rzecz Knyszyńskiej (2 dni konsultacji)
3. Wizyty studyjne (2 wyjazdy 3-dniowe w każdym z regionów)
4. 12 dwudniowych warsztatów nabywania praktycznych umiejętności (po 6 w każdym z województw na obszarze realizacji projektu).
5. Cykl 20-stu warsztatów edukacyjnych, skierowany do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych z obszaru realizacji projektu. W każdym województwie zostanie zrealizowanych 10 warsztatów.
6. Przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w Internecie (filmy, promocja, infografiki)
7. Konkurs fotograficznych dla dzieci i młodzieży
8. Opracowanie narzędzi dydaktycznych: aplikacja interaktywna 3D - interaktywny symulator cyfrowego lasu w wirtualnej rzeczywistości oraz scenariusze lekcji.
9. Konferencja zamykająca projekt

Dofinansowanie: 687 tys PLN (85%)

Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej

Wykonanie 5 filmów
edukacyjno-promocyjnych -
wyłonienie Wykonawcy

4 KWI, 2025

Fundacja Dziedzictwa Przyrodnicze in:

Raport z ankiety – warsztaty
umiejętności praktycznych

4 KWI, 2025

Początek: ankiety dot. warsztatów
praktycznych umiejętności

Rekrutacja na kurs dla kandydatów
na przewodników turystycznych terenowych na
obszar województwa podkarpackiego

Fundusze UE Mazowsze : 2 mld w latach 2021-27

Bardziej konkurencyjne i inteligentne Mazowsze (223,8 mln euro) działania badawczo-rozwojowe, wprowadzania innowacyjnych produktów na rynek czy inkubacja przedsiębiorstw.

Zielony rozwój Mazowsza (390,8 mln euro) projekty dotyczące adaptacji do zmian klimatu, modernizacji energetycznej budynków, odnawialnych źródeł energii czy kontroli jakości powietrza.

Rozwój mobilności miejskiej na Mazowszu (245 mln euro) : projekty dotyczące ekologicznego transportu publicznego, zapewnienia infrastruktury rowerowej, czy parkingów Parkuj i Jedź.

Lepiej połączone i dostępne Mazowsze (222 mln euro) : projekty dotyczące budowy i przebudowy dróg, rozwoju transportu kolejowego i transportu pozamiejskiego.

Wyższa jakości życia na Mazowszu (188,7 mln euro) : projekty dotyczące infrastruktury edukacyjnej, społecznej i zdrowotnej, również działania z obszaru kultury i turystyki.

Aktywne zawodowo Mazowsze (151,1 mln euro) : m.in.: aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, wsparcie pracodawców we wprowadzaniu telepracy.

Fundusze UE Mazowsze : 2 mld w latach 2021-27

Nowoczesna i dostępna edukacja na Mazowszu (196 mln euro) projekty **dotyczące edukacji przedszkolnej, edukacji ogólnej** i kształcenia zawodowego uczniów mazowieckich szkół; w **kształceniu osób dorosłych**.

Aktywną integrację oraz rozwój usług społecznych i zdrowotnych na Mazowszu (219,6 mln euro) : aktywizacja społeczno-zawodowej mieszkańców zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Fundusze przeznaczone zostaną też na realizację programów zdrowotnych, **usług dla dzieci i młodzieży**, osób dotkniętych przemocą, migrantów.

Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim (176 mln euro) **ochrona dziedzictwa kulturowego oraz rewitalizacji obszarów zdegradowanych**.

To właśnie tu przewidziano największe środki na **edukację ekologiczną**

Działania edukacyjne zgodnie z programami powinny koncentrować się m.in. na:

„tematyce związanej z **ochroną przyrody, promocją postaw ekologicznych, informacjach o wpływie zmian klimatycznych na różnorodność biologiczną**, a także na problemach środowiskowych w regionach”.

różne formy, np. szkolenia, kampanie, warsztaty, „eko akcje” – akcje ekologiczne polegające na np. sadzeniu drzew i roślin miododajnych, otwarte spotkania lub inne formy edukacji

Fundusze UE dla Mazowsza

Preferowane projekty dla parków **krajobrazowych i innych form ochrony przyrody, także na rzecz gatunków chronionych.**

Edukacja ekologiczna może stanowić część większych projektów (np. infrastrukturalnych czy polegających na tworzeniu, aktualizowaniu i wdrażaniu planów ochrony parków krajobrazowych), lub stanowić samodzielny projekt.

Preferowane są **duże projekty o zasięgu wojewódzkim**, odnoszące się do **obszarów chronionych (poza parkami Narodowymi i ponadregionalnymi obszarami Natura 2000)**, jednak szczegółowe rozwiązania w regionach są różne.

Wsparcie przewidziano także na **działania edukacyjne** towarzyszące tworzeniu miejsc **ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich priorytetowo w oparciu o gatunki rodzime, m.in.:** tworzenie banków genów, rewitalizację parków miejskich, ogrody botaniczne, ekoparki, ogrody społeczne, ogólnodostępną zieleń miejską, zakładanie ogrodów deszczowych.

Fundusze UE Mazowsze- Nabory

Aktualny nabór:

https://funduszeuedlamazowsza.eu/lista_nabory/7-3-wzmocnienie-kompetencji-uczniow-w-zit-dla-regionu-warszawskiego-stolecznego-nr-fema-07-03-ip-01-069-25-rws/

Budżet 16 mln

Dofinansowanie 65%

Administracja 10-25%

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Ostrołęce

pife.ostroleka@mazowia.eu

07 – 410 Ostrołęka, ul. J. Piłsudskiego 38

godz. pracy: pn – 8.00-16.00, wt-pt – 8.00-16.00,

801 101 101/22 542 27 99

22 542 27 15

www.funduszeuedlamazowsza.eu

Fundusze UE Mazowsze- Nabory

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/skorzystaj/harmonogramy-naborow-wnioskow/harmonogramy-2021-2027/harmonogram-naborow-wnioskow-o-dofinansowanie-fem-2021-2027/>

=> różne działania edukacyjne, dziedzictwo kulturowe, rewitalizacja itp. /jest jeszcze sporo zaplanowanych naborów

Fundusze UE Mazowsze- Przykłady Realizacji

#eFEktUE

**Renowacja i modernizacja
budynku Austerii
w Raszynie dzięki
Funduszom Europejskim**

Ponad 3,1 mln zł na:
- roboty budowlane
- termomodernizację
- zakup wyposażenia
- nową ofertę turystyczną
i kulturalno-edukacyjną

Fundusze EU-Monitoring

<https://funduszeuedlamazowska.eu/komitet-monitorujacy-fundusze-europejskie-dla-mazowska-2021-2027/>

Przedstawiciele :

Państwo i województwo (urząd Marszałkowski, Ministerstwa) 34

Samorządy 28

Partnerzy gosp. I społeczni- 24+ 8 naukowe

NGO- teoretycznie 38 w tym tylko **2 organizacje ekologiczne** (PZS i Instytut na Rzecz Ekorozwoju) a 4 zajmujące się dyskryminacją

Przewidziano 5 posiedzeń w 2025

Fundusze EU- monitoring

Państwa członkowskie są zobowiązane do powołania **Komitetów monitorujących**

-spotkanie min 1 raz do roku
-skład: władze regionalne, lokalne i miejskie, partnerzy gospodarczy i społeczni, organy reprezentujących społeczeństwo obywatelskie.

Zadania:

- ocena skuteczności i jakości programów,
- zatwierdzanie kryteriów finansowania w ramach każdego programu,
- dokonywanie okresowych przeglądów programów i ich postępów w osiągnięciu określonych celów,
- w razie potrzeby proponowanie zmian w programach, w tym zmian związanych z zarządzaniem finansowym,
- ocena wdrażania działań komunikacyjnych i widoczności.

Oprócz Komitetów Monitorujących, stworzono mechanizm **Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych** (ZIT). To narzędzie wprowadzone w 2015 r., ułatwienie prowadzenia strategii terytorialnych, które wymagają finansowania z różnych źródeł. Promuje również bardziej lokalną formę tworzenia polityki.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Program FERS (Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego) to także wiele możliwości na ciekawe działania podnoszące świadomość ekologiczną i kształtujące zielone umiejętności.

Przykładem takiego projektu może być „EkoSzansa”, zrealizowany przez Ekologiczny Uniwersytet w Grzybowie wraz z partnerami. W ramach kursów „EkoSzansy” osoby o niskich kompetencjach kluczowych podnosiły swoją wiedzę i umiejętności, m.in poprzez naukę uprawy ekologicznego ogrodu i poznawanie zasad zdrowego odżywiania. Projekt był finansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (odpowiednik obecnego FERS).

Eko-szansa w uniwersytetach ludowych

Podsumowanie

Stowarzyszenie „Ziarno” kontynuowało projekt „Eko-szansa w uniwersytetach ludowych” realizowany w pięciu ośrodkach w Polsce. Jako organizacja o ponad dwudziestoletnim doświadczeniu stosowania pedagogiki Grundtvigańskiej w edukacji dorosłych dzieliła się sprawdzonymi metodami z partnerami projektu. [Czytaj więcej...](#)

Uczestnicy kursu Eko-szansa spotkali się na uroczystym rozdaniu dyplomów oraz podsumowaniu kursu

Dnia 3.11 w siedzibie Stowarzyszenia Ziarno miało miejsce świętowanie z okazji zakończenia realizacji projektu „Eko-szansa w Uniwersytetach Ludowych”.

[Czytaj więcej...](#)

Eko-szansa dobiega końca

Edukacja ekologiczna w Funduszach UE- dostępność dla NGO

- Jeżeli chodzi o duże fundusze- są duże bariery :
- Wkład własny (zwykle 20%), brak wsparcia w formie funduszy pomostowych i pożyczek (kiedyś było)
- Długie i trudne procedury rozliczeniowe, liczne i szczegółowe kontrole
- Niewielkie kwoty na żmudną administrację
- Wymogi dotyczące zabezpieczeń i gwarancji- weksle itp
- Szczegółowe wskaźniki już na etapie pisania projektów
- VAT jest często nie kwalifikowany
- Mimo tych trudności, są polskie NGO które korzystają i którym udaje się faktycznie realizować tego typu projekty

Edukacja ekologiczna w Funduszach UE- dostępność dla NGO

- Tak jak w innych sektorach (szczególnie rolniczym) mamy duży problem z biurokracją
- Wpływa to negatywnie na efektywne wykorzystanie, dopasowanie do realnych potrzeb oraz końcowy efekt.
- Warto brać udział w konsultacjach i komitetach monitorujących - ostatecznie to są nasze pieniądze

Fundusze Norweskie

Czwarta edycja ruszy w 2025 r.

Polska będzie największym beneficjentem.

Trzy główne cele, na które trafią fundusze z nowego rozdania to:

- zielona transformacja Europy,
- demokracja, państwo prawa i prawa człowieka,
- włączenie społeczne i budowanie odporności społecznej.

Edukacja ekologiczna -WFOŚiGW było ale już nie ma (jest w innych województwach !)

Przyznane dotacje na zadania z zakresu ochrony przyrody i edukacji ekologicznej w 2022 :

- Realizacja zadań z zakresu edukacji ekologicznej na terenie Gminy Głowaczów – 75 000 zł
- Tworzenie ścieżki edukacyjnej – gospodarka odpadami w Gminie Kozienice – 70 575 zł
- Budowa ścieżki przyrodniczej w miejscowości Głowaczów – 75 000,00 zł
- Edukacja ekologiczna w Publicznej Szkole Podstawowej w Jedlance w 2022r. – 38 885,70 zł
- Zwalczanie Barszczu Sosnowskiego – kontynuacja, etap II – 13 875 zł
- Czynna ochrona i monitoring populacji nietoperzy na terenie Puszczy Kozienickiej i Stromieckiej – etap V – 49 800 zł
- Budowa Ścieżki edukacyjnej w miejscowości Mirów Stary – 75 000 zł
- Przyjaciele Natury w Gminie Przyłęk – edukacja i budowa proekologicznych postaw w celu poprawy jakości środowiska – 40 500 zł

WFOŚiGW- zrealizowane projekty w okolicy

Środki przekazane przez WFOŚiGW w Warszawie na projekty realizowane w gminie Płoniawy-Bramura w 2021 roku :

- OSP w Płoniawach- Bramurze 15 tys. zł dotacji na aktywowanie i doposażanie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej.
- OSP w Chodkowie Załogach w gminie Płoniawy-Bramura otrzymała 20 tys. zł dotacji na zakup sprzętu, wyposażenia oraz środków ochrony indywidualnej służących do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń. Dzięki dotacji udało się zakupić: aparaty powietrzne, sprzęt do oznakowania terenu oraz węże strażackie.
- 30 tys. zł dotacji WFOŚiGW w Warszawie przekazał na pierwszy etap termomodernizacji i wymiany stolarki okiennej w budynku OSP w miejscowości Obłudzin.
- 30 tys. zł dotacji WFOŚiGW w Warszawie przekazał na termomodernizację budynku OSP w miejscowości Zawady Dworskie.
- 50 tys. zł dotacji gmina Płoniawy Bramura otrzymała na rozbudowę ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej „Dolina Węgierki”.
- Dodatkowo gmina Płoniawy-Bramura otrzymała 16.640 zł dofinansowania na odbiór i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.

Edukacja ekologiczna -LGD

Edukacja ekologiczna -Aktualne LSR w Regionie

Kurpsie Razem www.kurpsierazem.eu LSR 2024-2028

budżet w sumie **2250 tys PLN** z w tym : dziedzictwo, aktywizacja, edukacja, sport, turystyka+ gospodarcze
Nabór 2025: ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi, 105 tys zł, listopad 2025

Zaścianek Mazowska www.zascianekmazowska.pl 2023-2027, budżet 1250 tys EUR (5 250 tys pln)

Nabór 2025: koncepcja smart village (10 tys EUR), mała infrastruktura zdrowotna (348 tys EUR)

Zielone Mosty Narwi www.zielonemostynarwi.pl LSR 2023-2027 Budżet w sumie 2750 tys EUR

W tym 57 tys kształtowanie świadomości eko (wydane?)

Do 14 kwietnia 2025 nabór na wydarzenia kulturalne i edukacyjne (55tys)

Zielone Sioło 1750 tys PLN www.zielonesioło.pl 1750 tys PLN

przewidziane 416 tys na projekty edukacyjne, ale część realizowana bezpośrednio przez LGD, tylko ok 4 projektów będzie konkursowych. Reszta (1,3 mln) na ogólnodostępną infrastrukturę społeczną- nabór wkrótce .

Zielony Szlak Niziny Mazowieckiej www.lgdzielonyszlak.pl 1250 tys PLN

Z tego 205 tys na różne działania integrujące i edukacyjne (w tym eko i przyrodnicze-dla NGO)

Nabory- sprawdzać na stronach/dzwonić/ogłoszenia zwykle min 14 dni przed

Edukacja ekologiczna -KSOW

www.ksowplus.pl (2023-2027)

Co roku- konkurs na najlepsze KGW i OSP

Konkurs „przyjazna wieś” na najlepsze projekty lokalne (zrealizowane)

=nagrody od paru do parudziesięciu tys zł

Plany współpracy - przykłady

Ostrołęka- 2024 - w sumie 3600 tys, w tym 20 tys na turystykę, 500 tys na kulturę i dziedzictwo, 1200 tys na sport. Możliwość otrzymania zadań do 20 tys/r w trybie pozakonkursowym

Gmina **Goworowo- plan 2025** zawiera ekologię i ochronę zwierząt i dziedzictwa przyrodniczego, na wszystkie działania NGO jest 30 tys zł.

Edukacja ekologiczna -Budżety Obywatelskie

Województwo Mazowieckie 2025 : 30 milionów. Do 2 marca 2025

<https://ostroleka.budzet-obywatelski.org> ponad 2 mln na ok 10 projektów-
w tym rewitalizacja, place zabaw, **zieleń miejska, festiwal**

Edukacja na szlakach Mazowsza 2023 - warsztaty i wycieczki dla dzieci oraz dorosłych

Lokalizacja

Miejscom zajęć będą m.in. sale radomskiej delegatury Urzędu Marszałkowskiego przy ul. Kościuszki 5A w Radomiu, Muzeum Jacka Malczewskiego w Radomiu, Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej Elektrownia, Muzeum Wsi Radomskiej, Obiekty Muzealne w Warszawie, Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze, Muzeum Ludowych Instrumentów w Szydłowcu.

Edukacja ekologiczna -Inne Środki

Firmy dbające o
wizerunek (przykładowo)

Fundacja Cemex (tam
gdzie ma lokalizacje- np
Ostrołęka) granty 10 000 zł

FUNDACJA
EDUKACJI
I ROZWOJU

FUTURE
IN
ACTION

ZNAMY ZWYCIĘSKIE PROJEKTY

FABRYKA EKO POMYSŁÓW

Konkurs Fundacji Cemex dla NGO i instytucji edukacyjnych 2023
ROZSTRZYGNIĘTY

Komisja Konkursowa wybrała 13 projektów z zakresu
OCHRONY ŚRODOWISKA I KLIMATU ORAZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Przyznane dofinansowanie to prawie 120 tys. PLN

Zapraszamy do śledzenia realizacji projektów:

cemex.pl/fundacja

facebook.com/CEMEXPolska

DZIĘKUJEMY
za kolejny rok z nami!

ZAPRASZAMY
do udziału w edycji 2024!

Edukacja ekologiczna -Inne Środki

Firmy dbające o wizerunek :

<https://www.gaz-system.pl/pl/esg/fundusz-naturalnej-energii.html>

(do tej pory-Warszawa)

Grupa Cichy-Zasada
(Warszawa+30 km)=300 tys na
lokalne projekty w tym
ochrona środowiska

XIV edycja | 2024

**FUNDUSZ
NATURALNEJ ENERGII**

550 000 zł dofinansowania 38 grantów

Edukacja ekologiczna -Inne środki, ciekawe projekty

Newsletter NGO.pl

Znalezione przykładowe aktualne konkursy :

Do 30.09.205- ARIMR na dofinansowanie KGW (od 8 tys zł)

Działaj lokalnie- Ziemia Płocka i okolice Sochaczewa, program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności- granty do 20 tys też dla grup nieformalnych
Ciekawy projekt : „**Męskie Sprawy**” w gminie Rudnik (śląskie)

O DZIAŁAJ LOKALNIE

O PROJEKTACH

ZASIĘG PROGRAMU

KONTAKT

EN

Szukaj w serwisie ...

AKTUALNOŚCI

Nabory
wniosków
w Ośrodkach
Działaj Lokalnie
Terminy w 2025

Przeznacz 1,5%
z podatku dochodowego
dla Ośrodka Działaj
Lokalnie

Edukacja Ekologiczna- przykłady ciekawych projektów

„Wspólne spędzanie czasu na świeżym powietrzu, zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców, budowa budek lęgowych dla ptaków, wycieczka do muzeum... to projekt o tytule „**Męskie sprawy**”, zainicjowany przez **Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rudnik**, który nie tylko zakładał różnorodność aktywności, ale także przyjmował nietypową perspektywę: skierowany był przede wszystkim do rudnickich mężczyzn – **ojców oraz ich dzieci**. Było to odpowiedzią na konkretną potrzebę społeczności – do tej pory w większości działań społecznych w Rudniku (**woj. śląskie**) głównymi inicjatorami i organizatorami były kobiety.

W ramach **Męskich spraw** zorganizowano szereg rodzinnych inicjatyw: wycieczkę w góry, do Muzeum Ognia i wycieczkę rowerową, olimpiadę sportową, kino, czy wspólne biwakowanie pod namiotami z ogniskiem i nocną grą wiejską. Wspólnie przygotowano również ozdoby i wielkie instalacje ze słomy na gminne Dożynki. Największym komponentem projektu był cykl warsztatów stolarskich. Choć początkowo przychodziły na nie całe rodziny, stopniowo najbardziej zaangażowanymi uczestnikami stali się rudniccy ojcowie z dziećmi.

Dzięki współpracy z parą lokalnych przyrodników-seniorów uczestnicy warsztatu mogli zdobyć wiedzę o zwyczajach i potrzebach ptaków oraz nauczyć się, jak poprawnie zbudować budkę lęgową. Wspólnie zbudowano ich aż 30, wszystkie zostały zawieszane w lesie, przy domach, a nawet przy budynku Urzędu Gminy Hażlach.

Informacje o naborach / strony

<https://zielonefundusze.pl/category/nabory/>

www.funduszeuedlamazowska.eu

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/skorzystaj/nabory/>

www.ngo.pl

Wnioski

- edukacja ekologiczna przestaje być osobnym tematem i zaczyna być częścią wszelkich działań w tym inwestycyjnych, szczególnie w kontekście strategii UE**
- środków jest dużo ale pozostają jeszcze trudno dostępne zwłaszcza na inicjatywy lokalne i dla mniejszych organizacji**
- warto wchodzić w partnerstwa z większymi instytucjami i innymi organizacjami, jak również z JST**
- jest pole do realizacji działań dla osób znających lokalne potrzeby i lokalną społeczność**
- warto śledzić na bieżąco dostępne fundusze i inspirować się udanymi projektami**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

